40. évfolyam, 12. szám. Ára 20 fillér. Celldömölk, 1944. március 18.

Kemenesalja

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, Szentháromság-tér 2.

Tegyük melegebbé a bölcsőket!

Az ötödik esztendeje tartó háboru egetverő szimfóniájából a hangok orkánja süvít felénk. Halálhörgés, nyöszörgés, könyörgés, átok, károm-lás, zugolódás, mint elszabadult fúriák szállnak hozzánk. A hangfoszlányok között azonban van egy hang, mely a nagy orchesterből egész tisztán kivehető, mintha itt lenne egészen közel a fülünkhöz, egy vékony fázós, sirós hang. Nem félelmes, borzalomkeltő, nem reszket még bele a fülünk, sem idegeink nem borzolódnak hallatára, de a szívünkbe hatol, lelkünket hasogatja ez a gyenge, kérő kis hangocska.

Hogyan kerül ez a vékonyka síró akkord a háboru zenekarába? Kinek a hangja? Mi váltotta ki ezt a tehetetlen panaszt?

Magyar anyák, a ti szivetek érzi, tudja, hogy ez nem harciszekér nyikorgása, nem motorberregés, nem is bombasüvités, csak a ruhátlan, fagyoskodó, mezitelen kis magyar gyermek hangja. Az ő kis erőtlen, vékony sírása kopog szivetek ajtaján s kér, hogy egy percre figyeljetek fel rá, hagyjátok a napi gondot, a ruhakérdést, s egyéb lelkeket üdítő, fárasztó teendőtöket s gondoljatok arra a kis magyar gyermekre, aki mikor meglátja Isten szép világát fázni, dideregni fog, mert nincs mibe takargassa az édesanyja.

A boldog békeévekben, mikor egy kis gyermek kopogtatott a családi fészek ajtaján, boldog öröm töltötte el akár a szegény, akár a gazdag édesanyát. Nem volt probléma, csak édes elgondolások megvalósítása. Csipke, vászon, flanell, mind a kicsinek szánták, hogy puha, meleg legyen a fészek, amibe érkezik.

Nem kell magyarázni mi okozza a háborus zenekarban a sírós hangot. Tudjuk mindnyájan, hiszen érezzük a hiányt, s azt is tudjuk, hogy a végső szükség csodákat művel, s a semmiből is valamit teremt.

Borsos Mihály nagyfödémesi plébánoshoz érkezett el az első kérő gyermekhang. Az ő nagy meleg szíve megmozgatta az anyasziveket, s megindult a babakelengyegyűjtés és a segélynyujtás. Az Ő irgalmas segítőakarását magáévá tette az A.C. országos szervezete, s az egész magyar haza felfigyelt a kérő szóra. Szorgos leány- és asszonykezek munkája nyomán kis ingek, pólyák kelnek útra. Lassan elhalkul a síró gyermekhang, s a bölcsők mélyén mosolyba hajlik a sírásra görbült szájacska.

Celldömölk érzőszívű, minden szépre-jóra hajló leányai, anyái is meghallották a kérő, kis magyarok hangját. Meleg szívük kitárult s előkerültek a régen vagy a közelmultban elrakott kis gyermekruhák, maradék textilanyagok s a Katolikus Kör Hölgybizottságának asztalán nagy halomba gyűltek össze a kedves kis holmik. Asszonyszívek küldik meleg sugaraikat az érkező magyar gyermek elé.

De a háborunak nincs vége, a nyomorúság egyre növekszik, sok a síró hangocska, s nekünk nem szabad engednünk, hogy a ruhátlanság elhervassza, letarolja az amugy is kevésszámú virágbaborulni készülő magyar hajtásokat.

Magyar leányok, magyar anyák! Ti, akiknek még nem jutott el füléig a segélykiáltás, ne zárjátok el szivetek a síró hangocska elől. Ne gondoljatok arra, hogy mások már ugyis adakoztak eleget, hogy a celliek ugyis el vannak látva. A jótékony lélek kifogyhatatlan a segítésben.

A fázós, sírós hangok a határ, a mező népének gyermekétől is felétek szállnak, a föld gyermeke is kopogtat szivetek ajtaján. Ne taszítsátok el őt se magatoktól! Te, akinek Isten bővebben adott légy Szent Márton, felezd meg vele — nem a köpenyedet, mint ő tette a szegényekkel —, hanem azt a ruhafélédet, amit már nem használsz, nézz a szekrény aljára, a fiókok fenekére, keresd össze maradék anyagaidat, ne hagyd fázni a magyar gyermeket. Ne szégyenkezz a csekély, látszólag haszontalan holmin, hanem büszkén állj a segítők táborába, derítsd mosolyra adományoddal a gonddal küzdő anyát és a magyar kisgyermeket.

Honleánynak szeretjük vallani magunkat. Nincs szebb, honleányhoz illőbb, hősibb cselekedet, mint mikor most, a legnagyobb szükség idején nem sajnálva megvállni egy-egy tartalék holminktól, kezedbe veszed az ollót, a tűt, a cérnát s kikereked, megvarrod azt a kis ruhadarabot az ismeretlen magyar gyermeknek.

Életet mentesz ezzel, magyar életet! Könyet törölsz vele, nyomorgó, aggódó magyar anya könnyét. Ellenség ellen harcolsz, a betegség, a halál, a magyar virágot, a magyar vetést sírba döntő kaszás ellen. Hazát mentesz, mert erőt adsz a lankadó apák karjaiba. Adományaitokkal hozzájárultok a boldog magyar jövő felépítéséhez.

A Katolikus Kör közgyűlése.

A Celldömölki Katolikus Kör március 15-én, szerdán délután tartotta évi rendes közgyűlését a Katolikus Házban, Jándi Bernardin dömölki apátur elnökletével. A közgyűlés iránt a köri tagok nagy érdeklődést tanusitottak, ugyhogy a kitüzött időre egészen megtöltötték a termet.

Jándi Bernardin apátur elnöki megnyitójában bibliai jelenetből kiindulva kifejtette, hogy életünket, sorsunkat jobb az Isten kezébe helyezni, mint az emberekébe. Vezekelő lélekkel járjunk Isten színe előtt. Idézte a nagy magyar vezeklő Árpádház, Szent Margit példáját és megemlékezett Monte Cassino elpusztításáról, külön kifejezte bencés szivének fájdalmát ezzel kapcsolatban.

Szólt arról a veszteségről, amely a szombathelyi egyházmegyét és egyben a celldömölki társadalmat is érte Grősz József megyéspüsök eltávozásával. Vigasztaló azonban az, hogy Kovács Sándor, az új megyés püspök személyében olyan főpásztort kapott az egyházmegye, aki mindenben méltó utóda lesz nagynevü elődének.

Külön köszönetet mondott dr. Nemes Vazulnak a Kör társelnökének, aki őt hosszú betegsége alatt a köri ügyekben oly nagy búzgalommal helyettesitette és módot talált arra, hogy a kör életét gázdaggá és változatossá tegye. Különösen megköszönte a Kemenesalja megszerzéséért kifejtett munkálkodását.

Köszönetet mondott a tisztikarnak a végzett munkáért és különösen kiemelte dr. Neszmélyi Gyula érdemeit, aki a Körnek mindig élmunkása volt. Megemlékezett még a Kör halottjairól és a gyűlést megnyitotta.

Kovács Géza jegyző felolvasta a multévi közgyűlés jegyzőkönyvét, majd Varga József főtitkári jelentése következett ezután, aki részletes és élvezetes beszámolójában elevenitette fel a Kör mult évi működését. Beszámolója szerint a Körnek 340 rendes és 14 pártoló tagja van. Idő rendi sorrendben kitért a köri rendezések és megmozdulások anyagi és erkölcsi sikerére, részletesen ismertette a Kultúrbizottság eleven munkálkodását, továbbá beszámolt a vezetőségi tagok szerdai megbeszéléseiről is.

Elismeréssel adózott a főtitkári jelentés a Kör Hölgyválasztmányának. A Hölgyválasztmány Lajtai Tivadarné elnöknő vezetésével a köri életben szinte nélkülözhetetlen szerepet tölt be és minden megmozdulásuk azt bizonyitja, hogy a Katolikus Kör hölgytagjai is szivesen és eredményesen dolgoznak. Ismertette a babakelengye akciót, amelyet a Hölgybizottság a legnagyobb sikerrel bonyolitott le. Ezze a Hölgyválasztmány tagjai hónapokkal előzték meg az A. C. által megindított badakelengye akciót.

Varga József főtitkári jelentése után Berkes Jenő pénztáros tette meg pénztári jelentését, mely szerint a bevétel 3832·30 pengő volt, míg a kiadás 3225·61 pengő.

Ezután a közgyűlés az elnökség javaslatára, egyhangu határozatal emelte fel a Kör tagsági díjait évi nyolc pengőre.

Jándi Bernardin dömölki apátur, köri elnök bejelentette, hogy az alapszabályok értelmében az 1941-ben megválasztott köri tisztségviselők megbizatása lejárt, tehát új tisztikart kell választani. A választmány által kijelölt háromtagu jelölő bizottság nevében Almássy János terjesztette elő azoknak a névsorát, akiket a bizottság a tisztségekre kijelölt.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel az alábbiak szerint töltötte be az egyesület tisztségeit:

Alelnök: dr. Neszmélyi Gyula és Lajtai Tivadar, a hölgyválasztmány elnöke: Lajtai Tivadarné, főtitkár: Garay Rezső, titkár: Nagy István, főrendező: Tima László, jegyző: Kovács Géza, ügyész: dr. Schaffer Emil, pénztáros: Berkes Jenő, ellenőrök: Eredics Gyula és Uhlár Gyula, háznagy: Szécsi János, helyettese: Almássy János, könyvtáros: Rácz István, számvizsgálók: Sik Jenő, Szabó János és Tóth István.

Az alapszabályok szerint a választmány egyharmadát is újra választották. A választmány újonnan megválasztott tagjai: Bártfai István, Balogh Vendel, ifj. Berkes János, Csucsay János, Erdő János, Kajdi János, Koltai János, Molnár Ferenc, Szabó János, Szalay Ferenc, Szalay Géza, Szakács Dénes, Szili Károly, Takács József, Takács Lajos, Vas Béla, Varga József és Wimmer Lajos, mig a hölgyek közü: Fessler Erzsébet, Nagy Istvánné, dr. Neszmélyi Gyuláné, Uhlár Gyuláné és Vas Béláné

Az inditványok során dr. Nemes

Vazul indítványára egyhangu lelkesedéssel választotta meg a közgyűlés a Celldömölki Katolikus Kör díszlagjává Szabó Károly országgyűlési képviselőt, akit díszoklevél átadásával küldöttségileg értesítenek erről a tényről.

Ugyancsak dr. Nemes Vazul indítványára kimondotta a közgyűlés a Központi Katolikus Körhöz való csatlakozást, majd ugyancsak az ő indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés Varga Józsefnek, a távozó főtitkárnak, aki három éven keresztül szivügyének tekintette a Kör ügyeit és páratlan munkakedvvel végezte a feladatokat, mit tisztsége reá rótt.

Elnök zárószavai után, a Himnusz eléneklésével fejeződött be a közgyűlés.

Néma tehetetlenségben

letarolt törzzsel, kitépett gyökerekkel fekszenek az úttest mellett az Erzsébet-utca kedves, öreg hársfái. Nincsen panasz-szavuk, hiszen ők csak susogni tudtak, lágyan és kedvesen és csak akkor, mikor csendes nyári esteken kacérkodott leveleikkel az enyhe, játékos-kedvű szellő. Ahogy elszomorodva nézzük őket disztelen mozdulatlanságukban, úgy tetszik mintha némán búcsuznának tőlünk és egy utolsó simogatásra várnának. Letarolt, puszta lett nélkülük az utca, hiszen úgy megszoktuk őket, hozzátartoztak már az életünkhöz. Pedig de szép is volt, mikor ezek az öreg hársfák kilombozódtak és virágba fakadtak. Olyan volt az utca, mint egy nagy-nagy templom, amelynek homlokzatát összeölelkezett lombkoronák ékesítették, mindenfelé csupa virág, arányos, sárga himport hintvén a lábunk elé, édes, mézes illattal töltvén be a levegőt. Mindenfelé víg madárcsicsergés, boldog méhecskék zümmögésével kisérve. Sokan találtunk itt kellemes, jól eső hűsülést a nyár melege hevében, este pedig tárt ablakok mellett, illatos levegő tólult a lakásunkba és mikor besötétedett, boldogan könyököltünk az ablakpárkányon és élveztük a csendes nyári esték varázsos csendjét, amelyet csak néha zavart meg egy-egy sétálgató szerelmes pár halk suttogása. Hiszen kitavaszodik majd az idén is, csak mi Erzsébet utcaiak leszünk szegényebbek — a tavasz egy kicsit távolabb húzódik majd az ablakunktól, nyáron perzselőbbnek érezzük majd a napsugarat, levesebb lesz itt a madárdal, máshova szalad szórakozni a vidám gyermeksereg és messzebb szállnak mézet gyűjteni a dolgos méhek. Isten veletek jó öreg . . . hársak — az idén a mi utcánkban nem szednek hársfavirágot.

dr. N. Gy.

Köszönetnyilvanitas.

Mindazoknak, akik elhunyt, felejthetetlen férjem, illetve édesapám

MÓRITZ KÁROLY

hadirokkant dohányárus temetésén résztvettek, bánatunkat részvétükkel enyhítették e[illegible] őszintébb köszönetünket fejezzük ki. Külön is köszönetet mondunk a dohánykisárus kartársaknak, a Honsz főcsoportnak és az Ev. Ifj. Egyesületnek.

özv. Móritz Károlyné és ifj. Móritz Károly.

Az A.C. kultúrdélutánjának előadásai.

Március 12-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartotta meg az A. C. a celldömölki polgári leányiskola rendezésében, igen nagy érdeklődés mellett kultúrdélutánját a Katolikus Ház nagytermében.

A magyar nemzet jövő reménységét, ifjúságát nevelő két előadó beszédét hallottuk. Mindaketten az emberről beszéltek, az egyik az embert vizsgálta az Isten viszonylatában, a másik az eszményi nőt. László Dániel bencés alperjel, polgári leányiskolai igazgató volt az első előadó. Nagy hozzáértéssel mutatott rá az emberi lélek és test szerepére, a lélek tulajdonságaira. Vázolta az Isten képét az emberben a bűnbeesés előtt és után. Az Isten teremtette embernek megvannak a jogai a becsületes élethez, életelvekhez, a vallásos élethez, a tulajdonhoz. A nagy filozófiai műveltséggel rendelkező és témájához ezért hozzáértő előadót minden dicséret megilleti.

A másik előadó Marton József téligazdasági iskolai tanító volt. Új ember, akit még nem hallottunk, tehetséges, jó előadó emelkedett szólásra az előadói piedesztálon! Remek szinekkel, szép stilusban és emberismerően festette meg Seilern Crescenciában, Széchenyi feleségében az eszményi nőt, aki a legnagyobb magyarra nagy hatással volt. Bajaiban, országos gondjaiban, és betegségében mindig hűen vigasztalta, bátoritotta. Úgy állott a nagy Széchenyi mellett ez a régi vágású magyar nagyasszony, mint egy órangyal, vagy mint egy édesanya. Vegyenek róla példát, különösen a modern nők!

A két nívós előadást a polgári leányiskola szines, változatos műsora kisérte. Turbica Éva IV. o. tanuló mély átérzéssel szavalta el Rákosi Zoltán: Széchenyi emléke él c. versét. Aztán a leányiskola zenekara előadta Beáta nővér szakszerű vezénylétével a nagy klasszikus zeneszerzőnek Haydn-nak Gyermekszimfónia c. művét. Csupa élvezet volt ezt hallgatni, Élénk, vidám dallam, a barokk kor világát zenében megcsillogtató menuett. A zenedarabot egész végig madárcsicsergés és kakukkutánzat kisérte. A jellemdarabok (Charakterstück) szines erdei hangulatát éreztük ki belőle Nagyon szépen adták elő a szerepükhöz jól kiválogatott szereplők: Gerencsér Teri, Nagy Ella, Simon Erzsi, Szűcs Margit, Vizkelety Margit IV. o. tanulók a „Mátyás király aranyszőrű báránya" c. mesejátékot. Egy másik szám látványos buzogánygyakorlat volt. Előadták Jenei Irma, Pécz Sári és Rosta Ilonka IV. o. tanulók. A sötétben villanylámpákkal nemzetiszinűen kivilágitott buzogányokkal játszottak zongorakisérettel mellett. A csodaszép jelenet velencei, vagy japán lanpionos ünnepélyre emlékeztetett.

A lebilincselő, szines, változatos gazdag műsor nagy élvezetet nyujtott nekünk. Két kislány: Búza Ilonka és Oprits Klári még szépen szólóztak is egyes énekszámokban. A szépen betanitott énekeket a leányiskola énekkara adta elő. A zenénél közreműködött Szita Mária (zongora) és a diákzenekar (vonós). A madárdalkoncertet kislányok szolgáltatták. A műsorszámokat Simonffy Manci IV. o. tanuló konferálta be. A legnagyobb dicséret illet minden szereplőt és főleg a rendezőket. A nagyszerű műsoros délután Nemes Vazul dr. plébános zárószavaival fejeződött be.

Március tizenötödiki ünnepélyek

Celldömölk nagyközség iskolánkívüli népművelési bizottsága a Griff-szálló nagytermében tartotta meg a magyar szabadság emlékünnepét, szerdán délután 4 órakor. A nagyközség hazafias közönsége teljesen megtöltötte a termet és méltóképen vette ki részét március Idusának ünnepéséből.

A magyar Hiszekegy eléneklése után Márkus László levente szavalta el Petőfi Sándor Nemzeti dalát, majd Molitorisz János evangélikus esperes mondta el ünnepi beszédét. Az élettapasztalatokkal teleszőtt beszéd figyelmeztetés volt a mai magyarságnak, akinek elsősorban szól a március tizenöt tanitása.

Az ünnepi beszéd után Szabó Irén polgári leányiskolai tanuló Rákosi Zoltán »Széchenyi emléke él« cimű versét szavalta el, majd a Himnusz eléneklésével befejeződött az ünnepély.

A róm. kat. fiúiskola délelőtti ünnepélyén Palásti Özséb, míg a leányiskola ünnepélyén Szomor K. Felicián bencés hitoktató mondott beszédet. A tanulók szavalatokkal működtek közre.

Ugyancsak megünnepelte március Idusát a Celldömölki Mozdonyvezetők Köre, ahol a szerda esti ünnepélyen Ludván Sándor ev. igazgató-tanitó és Horváth Lajos szerkesztő mondottak beszédet, mig Patkó Sándor és Pajor Ferenc mozdonyvezetők hazafias verseket szavaltak.

Jánosházán a Levente Egyesület rendezett hazafias ünnepélyt a Katolikus Ház nagytermében. Az ünnepélyt megnyitó beszédet Varga Lajos levente főtiszt tartotta, majd a negyvennyolcas március tizenötről Rába Tivadar ifjúvezető csapattisztes mondott emlékbeszédet. Molnár Sándor és Móritz László levente szavalatai, a levente énekkar pedig énekszámokkal működött közre.

Kemenesmagasi hazafias közönsége a Hősök-házában ünnepelte meg a március tizenötödikét, melyen Tóth [illegible] körjegyző vezetésével megjelent majdnem az egész község [illegible]sága: frontharcosok, tűzoltók, leventék, iskolák tanulói és a helybeli egyesületek népes csoportjai. A gondolatokban gazdag megható emlékbeszédet Béla ig. tanitó mondatta, me[illegible] sok könnyet fakasztott, s mély hatást váltott ki a hallgatóság lelkéből. Alkalmi költeményeket szavaltak: Kurányi Kálmán és Horváth Lajos leventék. Szeretettel hallgatta a közönség Borosi Kálmán k. tanitó által betanitott szép karéneket is. Tisztelgő diszmenet után a Szózat hangjaival ért véget az ünnepély.

Katolikus egyházi élet.

Grősz József apostoli kormányzó kalocsai érsek rendelkezése értelmében ünnepélyes hálaadást rendeznek vasárnap szombathelyi egyházmegye templomaiban az egyházmegye i[illegible] püspökének kinevezéséért és felolvasák az apostoli kormányzó körlevelét. Celldömölkön vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az ünnepélyes nagymise. Erre a Hivatalokat, Hatóságokat és az Egyesületeket ezuton is tisztelettel meghivja a plébánia hivatal.

Szentségimádás lesz a celldömölki Zárdában március 19 én vasárnap egész nap. A szentségbetétel este fél hatkor tartjak.

Szent Benedek ünnepe, március 21-én az apatsági templomban reggel 8 órakor lesz az ünnepies nagymise. Délután 3 órakor litania a Szent Benedek-oltárnál.

A Maria Kongregáció felső szakasza csütörtökön este 6 órakor tart összejövetelt a Zárdában.

A Közkórház kápolnajában március 24 én pénteken egésznapi szentségimádás lesz. Szentségbetétel este fél hatkor. A Közkórház kápolnajának búcsúja március 25-én. Gyümölcsoltó Boldogasszony [illegible] lesz.

Lelkigyakorlatok. A celldömölki r. kat. polgári leányiskola tanulói március 16-19. tartjak lelkigyakorlatukat P. Farkas Valér papai ferences házfőnök vezetésével. — A celldömölki katolikus leventék lelkigyakorlata március 24-én este kezdődik és március 26 án fejeződik be. A munkaadók saját érdekükben cselekszenek, ha levente alkalmazottaknak a lelkigyakorlaton való megjelenését előmozditják.

Katolikus Nők napja lesz Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén. Celldömölkön délután 3 órakor az apatsági templomban szentbeszéd és litánia lesz a nők részére. Este pedig a fiuiskola nagytermében a Dolgozó Leányok egyesülete szinmű-előadást tart.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen nővérem

HEGEDÜS MÁRIA

temetésén megjelentek [illegible] ket nyilvánitották és nagy bánatomban vigasztaltak ezuton mondok hálás köszönetet.

ÖZV. GÖNYE FERENCNÉ

HETI KRÓNIKA.

Külföld:

Vichy-i jelentés szerint mindjobban erősödik a kommunista propaganda Észak-Afrikában.

Dönitz vezértengernagy [illegible] nép az otthonmaradtak kemény elszántságának segitségével meg fogja nyerni ezt a döntő háborut.

Nem vezetett sikerre a déli szakaszon megindított nagy szovjet támadás. Az eliszaposodott terepen elkeseredett harcok folynak.

A britt hirszolgálat jelentése szerint hétfőn este hivatalosan közölték hogy a Szovjetunió és Badoglio kormánya között újra felvették a diplomáciai kapcsolatot. Ebből az alkalomból Badoglio köszöntő és üdvözlő táviratot intézett Stalinhoz.

A japánok a burmai arcvonalon 14 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Biztos pusztulás vár az Arakán arcvonalon körülzárt angol-indiai csapatokra.

Mexikó államelnöke közölte, hogy a kormány állami kezelésbe veszi át a vasutak igazgatását.

Az angolok újból elzárták a török-szir határt.

Amerika nem akar engedni az ir kérdésben.

A lengyel emigráns kormánynak Kairó lesz az új székhelye.

Tiso köztársasági elnök a szlovák állam fennallásának ötödik évfordulója alkalmából kegyelmi rendeletet adott ki.

Londoni jelentés szerint a fedezetlen bankjegyforgalom 50 millióval 1050 milliárd fontra emelkedett.

A finn távirati iroda közlése szerint a Badoglio kormány megszüntette Helsinkiben a követség működését.

Vichy rádiója közölte, hogy Stettinius amerikai külügyi államtitkár londoni tárgyalásainak befejezése után Moszkvába is ellátogat.

A finn parlament visszautasitotta a Szovjet békefeltételeit.

Benes nyilatkozata Erdélyről a román különbéke céljait szolgálja.

Virginio Gayda, neves olasz közíró légitámadás közben életét vesztette.

A Bugnál erősödött a Szovjett nyomása.

Belföld:

A magyarországi latin és görög szertartású katolikus püspöki kar kedden reggel kezdte meg szokásos tavaszi értekezletét.

A katolikus püspökkari értekezlet az Actio Catholicanak Zichy János gróf elhalálozásával megüresedett társelnöki tisztségére egyhangulag [illegible]

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy március 20-án Kossuth Lajos halálának 50 éves fordulóján az ország valamennyi állami iskolájában a tanerők egy órát szenteljenek Kossth Lajos emlékének. Hasonló intézkedés tételére kérte fel az egyházi főhatóságot is.

Kállay Miklós miniszterelnök a mult vasárnap Egerben tartózkodott választói között.

A honvédelmi miniszter márciusi szózatot intézett a leventeifjúsághoz.

Az új csanádi püspököt, Hamvas Endrét ápr. 16-án szentelik püspökke.

Egyes városok és községek népiskoláiban március 31 én befejezik a tanitást.

HIREK

Segédjegyzői kinevezés. Dr. Tulok József Vasvármegye alispánja Köves Endre felsőlendvai körjegyzővé történt kinevezésével megüresedett nemeskeresztúri segédjegyzői állásra Kramli Ferenc volt taliándörögdi segédjegyzőt nevezte ki.

A Katolikus Legényegylet közgyülésen helyezik el Kunar Flóris arcképét a Katolikus Házban. A Celldömölki Katolikus Legényegylet folyó hó 19 én, vasárnap délután 6 órakor tartja évi rendes közgyülését a Katolikus Házban. A közgyülés tárgysorozata után tartják az új tagok felvételét is. Dr. Nemes Vazul plébános emlékbeszédet mond Kunar Flórisról, Celldömölk egykori plébánosáról, majd az arcképet elhelyezik a Katolikus Házban. A közgyülésre és az azt követő ünnepélyre a Legényegylet minden tagját és barátját szeretettel hivja az elnökség.

Celldömölk nagyközönségének, a húsvét napján megnyitandó képkiállitáson mutatkozik be Moritz Sándor, aki Celldömölk nagyközség ösztöndijával a budapesti Képzőművészeti Főiskolának első éves hallgatója.

Reményik Sándor irodalmi est. A Celldömölki Evangélikus Ifjúsági Egyesület és Diákszövetség 1944. március hó 19-én, vasárnap este 6 órai kezdettel a Griff-szálló nagytermében Reményik Sándor irodalmi estet rendez. Műsor: 1. Magyar Hiszekegy, Énekli a közönség. 2 Megnyitó. Molitórisz János esperes. 3. Veres-Végh: Nógrádi verbunkos. Hegedű, zongorakisérettel előadja Szabó Sándor a pápai Ref. Kollégium zenetanára. 4. a) Babylon folyóvizeinél, 137. zsoltár b) Hová menjek a Te lelked elől, 139. zsoltár, Kirchner Elek feldolgozásában zongorakisérettel énekli: Pethő Kálmán győri tanitó. 5. Reményik Sándor a hazafi és az ember. Kutas Kálmán szombathelyi lelkész előadása. 6 Előadás közben Reményik verseket mond Boros Lajos takácsi lelkész. 7. Kapi—Králik: »Emlékezzél mi történek Uram mi rajtunk« (Bornemissza Péter éneke 1582 ből). Előadja a Celldömölki Evangélikus Diákszövetség vegyeskara. Vezényel Lodván Sándor igazgató-tanító. 8. Tartini: II. Szonata Hegedűn, zongorakisérettel előadja Szabó Sándor a pápai Ref. Kollégium zenetanára. 9. Beethoven: Vágyódás. Zongorakisérettel énekli Pethő Kálmán győri tanitó. 10. Szózat. Énekli a közönség.

Férfiszabók vásárlási könyvvel való ellatása. Az ipartestület ezúton is értesiti a férfi és női szabó iparosokat, hogy a m. kir. közellátásügyi minisztérium [illegible] textiláru vásárlási könyvvel szándékozik ellátni. Felhivja az ipartestület azon férfi és női szabókat, akik a vásárlási könyv kiállitásához szükséges kérdőiveket még nem töltötték ki, hogy azokat legkésőbb f. hó 25-ig a hivatalos órák alatt az ipartestületen töltsék ki, mert akik ezt elmulasztják, vásárlási könyvet nem kaphatnak.

Szalóky Sándor, a celldömölki származású tehetséges festő vasárnap nyitotta meg 10 napig tartó kiállitását a »Műterem« képzőművészeti termében. A Budapesti újságok elismerően úgy nyilatkoznak, hogy Szalóky Sándor a jövő nagy igérete és kiállitása a várakozásokon felüli sikert igér. A tárlatvezető is régi ismerősünk Csorba Tibor festőművész.

Felhivás. A községi elöljáróság felhivja mindazoknak a figyelmét, akiknek kajszi, téli alma, meggyfáit ősszel irták, folyó hó 16 tól a község háza 2. sz. szobájában minden fára 3, illetve 4 dkg. rézgálicot igényelhetnek.

Vasvármegye alispánja 250/2—1944. számu véghatározatával elrendelte, hogy a kis és nagyközségekben f. é. március 5-től kezdődően további intézkedésig a kizárólag vagy túlnyomóan élelmiszer, tüzelőanyag vagy élővirág árusitására berendezett nyilt árusitási üzletek nyitásának időpontja reggel 8 óra, zárásának időpontja pedig este 6 óra. Tejkereskedések és péküzletek nyitásának időpontja reggel 7 óra, zárásának időpontja pedig este 6 óra. A zárvatartás idejét, pedig az emlitett valamennyi üzletre egységesen déli 12 órától délután 2 óráig, tehát kettő órás időtartamban állapitották meg.

A celldömölki Máv. Temetkezési Segélyegylet közgyülése. Értesitjük a mélyen tisztelt tagtársainkat, hogy a celldömölki Máv.Temetkezési Segélyegylet 1944. március 19-én délután 4 órakor tartja rendes évi közgyülését. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára és egyesületünk anyagi érdekeire, kérjük tagtársainkat minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek, hogy a gyűlés határozatképes legyen. A vezetőség

Már három gépjük van a celldömölki sportrepülőknek. A Magyar Királyi Állami Vasutas Sportrepülő Egyesületének Celldömölki Csoportja megkapta a harmadik vitorlázó repülőgépet. A budapesti központ kijelölte az 1944 évre a hitelkeretét 8000 pengőben. Ebben az összegben nincsenek benne a szükséges beruházások. A csoportvezető Vass Béla fűtőházfőnök megkötötte a Sághegyi Bazaltbányával a területhasználati szerződést. A bánya vezetősége igen előzékeny volt az engedély megadásánal. Mesteri község közbirtokossága még mindig húzódik hasonló szerződéstől, de a csoport vezetősége reméli, hogy rövidesen velük is sikerül megegyezésre jutni, és akkor virulhat a vitorlázó repülősport Kemenesalján is.

Meghivó. A Celldömölki Vasutasok Köre f. évi március hó 26 án délután 17 órakor székháza nagytermében az alant közölt tárgysorozattal tartja XVIII. rendes évi közgyülését amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghivja az elnökség. Tárgysorozat: 1 Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárnoki jelentés. 4 Könyvtárnoki jelentés. 5. Az 1943. évi zárszámadás és vagyonmérleg. 6. Számvizsgálók jelentése és felmentvények feletti határozathozatal. 7. Az 1944. évi költségelőirányzat. 8. [illegible] tisztujitás. 9. Inditványok. 10. Záróbeszéd. A közgyülés elé terjesztendő inditványokat kérjük március 20-ig az egyesület titkáránál irásban átadni. Tagjainkat kérjük, hogy akadályoztatásuk esetén (meghatalmazással) képviseltessék magukat. Egy tag saját szavazatán kivül még 3 szavazót képviselhet. A meghatalmazási nyomtatvány Simon Károly körkezelőnél, az egyesület titkáránál és a kocsifeljrokuál kapható.

Eladó női ruhák. Használt, kifogástalan jó állapotban lévő női felsőruhák és fehérneműek olcsón eladók: özv. Gönye Ferencné Celldömölk, Árpád u. 25. sz.

Kossuth Lajos

halálának ötvenedik évfordulóját ünnepli az ország hétfőn, március 20-án. Ötven évvel ezelőtt idegen földön hunyta le szemeit Kossuth Lajos, akinek szélsőkösszerű pályafutása mindnyájunk előtt ismeretes. A kevesek közé tartozott ő, aki a nemzet szabadságharcát végigharcolva, a szomorú és szomorú esztendőben is hazájáért dolgozott és aki minden tehetségével fel akarta kelteni a magyar ügy iránti érdeklődést, aki az egész életét a hazának szentelte és csak érte dolgozott. Kossuth Lajos egész élete önmagát emésztő világitó fáklya volt, aki csak magyar érdeket ismert és azokért megalkuvás nélkül, elszántsággal küzdött is. Semmiből állitotta elő a magyar honvéd sereget, amely olyan elszántsággal és sikerrel harcolt két esztendeig a tulerővel rendelkező ellenséggel. Két az időt a magyar nemzet Kossuth Lajos irányitása mellett élte át és a szabadságharcok legendás serege gazdagította a magyar hősök sorait.

Kossuth Lajos porladó testét hazahozatta a nemzet kegyelete. Itt nyugszik közöttünk magyar földben, amelyet annyira szeretett. Lelkének izzó hazaszeretetét örökségül hagyta ránk, késő utódokra

---

Kovács Sándor a szombathelyi [illegible]megye új megyéspüspöke[illegible] ünnepelte névnapját. Hódolattal köszöntjük új Főpásztorunkat névnapja alkalmából. Imádságos lélekkel arra kérjük a jó Istent, hogy Kovács Sándor, a szombathelyi egyházmegye tizenkettedik püspöke töretlen lendülettel folytathassa nagy elődjének apostoli munkáját, Anyaszentegyházunk és Magyar Hazánk javára!

A téli gazdasági iskola záróvizsgája. A celldömölki m. kir. téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás felső évfolyamos tanulóinak nyilvános záróvizsgáját f. hó 14 én kedden délelőtt 10 órakor tartották az iskola nagytermében. Novák Zoltán gazdasági főfelügyelő volt a vizsgabiztos. A járás, község és környék vezetőemberei nagy számban vettek részt a vizsgán.

A Dolgozó Lányok előadása. A celldömölki Dolgozó Lányok Egyesülete f. hó 25-én és 26-án délután 5 órai kezdettel a kat. elemi nőiskola nagytermében előadja Orovitsch Ferenc: A nyolcadik paran-[illegible] A háborúban lejátszódó országos sikert elért darab megrázó erővel állitja elénk, hogyan teheti tönkre a fronton küzdő és életét veszélyeztető katona családi boldogságát a könnyelmű megszólás és a gonosz rágalom Belépődíj: 3, 2 és 1 P. Mindenkit szeretettel hiv és vár a Rendezőség.

Legényest. A celldömölki Kat. Legényegylet pénteki legényestjén Horváth Lajos tanitó emlékezett meg március 15-ről és Kossuth Lajos halálának ötvenedik évfordulójáról, majd az önképző előadások során Várnagy János egyleti tag »Becsüljük meg egymás munkáját« cimmel tartott felolvasást, amit a jelenlévők bekapcsolódásával élénk megbeszélés követett.

A Közellátási Hivatal közleményei:

A tojás után is jár beszolgáltatási jutalom

A fennálló rendeletek értelmében, ha a gazdálkodó a gazdakönyvében előírt pontszámon felül teljesít beszolgáltatást, a többlet termény, vagy termék után beszolgáltatási jutalomra jogosult. Beszolgáltatási jutalomra tarthat igényt a beszolgáltatásra nem köteles egyén is, ha bizonyos terményt, vagy terméket szolgáltat be, illetőleg ad el a kijelölt kereskedőnek.

Felhívja a Közellátási Hivatal az érdekelt termelők figyelmét arra, hogy beszolgáltatási jutalomra mind az a gazdakönyvvel rendelkező személy, mind pedig az a beszolgáltatásra nem köteles személy is igényt tarthat, aki tojást szolgáltat be. A kijelölt kereskedő köteles az átvett tojásról vételi [illegible] árubélyeget adni, amelynek alapján a községi elöljáróság a gazdának beszámítja a megfelelő búzaegységszámot.

Figyelmébe ajánljuk azt is az érdekelt termelőknek, hogy a közellátásügyi miniszter újabb rendelete folytán a február 15. után beszolgáltatott tojást 10 búzaegységgel kell beszámítani a beszolgáltatási kötelesség teljesítésébe. Természetesen a február 15-e után beszolgáltatott tojás után a beszolgáltatási jutalom kifizetésénél szintén a 10 búzaegységet veszik alapul a hatóságok.

Rizs, búzagyöngy és köles kiutalása

Közhírré teszi a Közellátási Hivatal, hogy a hatósági kenyérjegy »G« szelvényére 11 dkg búzagyöngyöt, [illegible] dkg rizst és 5 dkg kölest szolgáltatnak ki. A vámőrlésre jogosultak a Közellátási Hivatalban a fentiek megvásárlására jogosító külön utalványt kaphatnak. Az utalvány igénylésekor a vámőrlési tanúsítvány okvetlen felmutatandó.

Babaszappan-utalványok beváltása.

Felhívja a Közellátási Hivatal mindazok figyelmét, akik a március április hónapra kiadott babaszappan-utalványokat még nem váltották be, hogy azok — az eredeti közléstől eltérőleg nem a Hangyában és Gaal Gyula kereskedőnél — hanem özv. Ábrahám Istvánné és Molnár Mihály drogériájában válthatók be.

A gazdák továbbra is kötelesek ipari növény termesztésre

A Közellátási Hivatal felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az ipari növények termelésére vonatkozó kötelezettség továbbra is változatlanul fennáll. Tehát minden gazda, aki 15 kat. holdnál nagyobb szántóföldi területű földbirtokon gazdálkodik, szántóterületének hét százalékán köteles valamilyen olajos, vagy rost növényt termeszteni. Az a körülmény, hogy a gazdálkodó az ipari növényekre termelési szerződést nem kötött, nem mentesíti őt a kötelező termelés alól. Az ipari növényekre még mindig lehet termelési szerződést kötni és a kötött szerződések után járó kedvezmények még mindig jelentősek.

Az ország textilellátásának nehéz helyzetére való tekintettel nagyon kívánatos, hogy kendert és rostlent minél több gazdálkodó minél nagyobb területen termesszen. A kendert és rostlent termelő gazdálkodók nemcsak jelentős kedvezményekben, de természetbeni textilanyagjuttatásban is részesülnek.

Egy rövidesen megjelenő rendelet biztosítani fogja azt is, hogy a rost növénytermelő gazdák háziipari célokra bizonyos mennyiségű kendert és rostlenkórót tarthassanak vissza.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a kötelező ipari növénytermesztés végrehajtását a hatóságok az idén is gondosan ellenőrzik és a mulasztó gazdákat súlyosan megbüntetik.

Használt bőrszíjak beváltási ára

A tájékoztató legutóbbi számában [illegible] das kormánybiztosának rendelkezése folytán bőrgépszíjat csak az igényelhet, aki igazolja, hogy az igényelt gépszíj méreteinek megfelelő ugyanolyan mennyiségű elhasznált gépszíjat szolgáltat be.

Az elhasznált gépszíjak beváltási árai a következők: I. o. sima felületű, nem égett, gépszíjüzemileg ragasztott, vagy varrott használt gépszíj: ha legalább 12 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kg.-ként 9 pengő, ha legalább 8 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kg-ként 8 pengő, ha legalább 5 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kg-ként 6 pengő.

II. o. a felületesen repedezett, nem gépszíjüzemileg ragasztott, vagy varrott használt gépszíj: ha legalább 12 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kilogrammonként 7 pengő, ha legalább 8 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kilogrammonként 6 pengő, ha legalább 5 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kilogrammonként 4 pengő.

III. o. hullámos, égett, erősen elhasználódott, végig varrott kettős, használt gépszíj: ha legalább 5 cm. széles és legalább 1 méter hosszú kilogrammonként 4 pengő.

IV. o. 5 centiméternél keskenyebb és szélességre való tekintet nélkül 1 méternél rövidebb gépszíjdarabok kilogrammonként 3 pengő.

A megállapított bevásárlási árak szegecsek és szíjkapcsok nélküli, idegen anyagtól mentes állapotban beszolgáltatott bőrgépszíjra vonatkoznak. A fenti feltételeknek meg nem felelő állapotban beszolgáltatott használt bőrgépszíj beváltási ára I. osztályú árénál 5 százalékkal, II. osztályú árénál [illegible] százalékkal, III. osztályú árénál 15 százalékkal kisebb a feltüntetett áraknál.

A használt bőrgépszíj minősítése az átvevő üzemtelepén történik.

Kendervetőmagakció.

A földmívelésügyi minisztérium előmozdítani kívánja a kender háziipari célokra történő termesztését, ezért a rendelkezésére álló készlet keretében szokványminőségű kendervetőmagot juttat azoknak a gazdáknak, akik kendervetőmagot igényelnek. Azoknak a gazdáknak, akik ma-hol még nem jelentették be kendermagigénylésüket, legkésőbb március 20-ig kell az igénylést a vidéki Hangyaszövetkezeteknél bejelenteni. Későbbi igénylés esetén a vetőmag idejében való kiosztása nem biztosítható.

SPORT

A tavaszi mérkőzések elé.

Vasárnap újra benépesednek a sportpályák, teljes erővel indul meg a küzdelem, a labdarúgó bajnokság minden osztályában rajthoz állnak a csapatok, hogy bizonyságot adjanak felkészültségükről és bebizonyítsák jó csapatszellemüket.

A tavaszi idény mindig izgalmasabb mint az őszi. Ilyenkor már minden csapatnak megvan a maga sajátos célja. A bajnoki táblázaton elől állók most teljes erővel mennek a küzdelembe, hogy csoportelsők legyenek, a hátulállók még menteni akarják azt, ami még menthető, minden tehetségükkel küzdenek a kiesés ellen. Ma még a nemzeti bajnokság első osztályában sem lehet előre tudni, hogy kik lesznek a biztos kiesők, annyira változatosak a csapatok teljesítményei. Sokkal nehezebb jóslásokba bocsátkozni az [illegible] osztályok csapatait illetően.

De ha a sport komoly céljára gondolunk nem is az a leglényegesebb, hogy a táblázat melyik helyét foglalja el egy-egy csapat, — habár ez legtöbbször hű kifejezője a képességeknek — hanem, hogy a csapat minden tagja tisztában legyen a sport céljával.

A sport, így a labdarúgás is a testet akarja edzeni, fejleszteni és ezzel akar hozzájárulni a nagy nemzeti célok megvalósításához. Természetesen nemcsak a test fejlesztése a sport célja, sokkal inkább a léleké. A sport fegyelmezettségre akar szoktatni és meg is van a mód erre a bajnoki mérkőzések izgalmas jeleneteivel kapcsolatban. Mivel nagyon sokszor adódik mód a fegyelmezettség megmutatására épen azért van olyan értéke a labdarúgásnak a fiatalság nevelésében.

Ez a megállapítás azonban csak akkor áll, ha mind a játékosok, mind a vezetők tudatában vannak annak, hogy a labdarúgás sport és a sport mind a vezetőkkel, mind a játékosokkal szemben követelményeket állít.

Csak, ha ezeknek megfelelünk, teljesítettük kötelességünket az egyetemes magyar sporttal szemben.

A labdarúgás celldömölki hívei várakozással tekintenek a tavaszi szereplés elé és örömmel köszöntik a celli csapatot most, amikor a tavasz folyamán először lép pályára, hogy bajnoki pontokért idegenben vegye fel a küzdelmet.

A celli szurkolók bíznak abban, hogy a CVSE tavaszi szereplése sokkal több örömet szerez nekik, mint az őszi és ők ennek reményében ígérik a támogatást, ami nekik elsősorban kötelességük.

A szurkolók tábora bízik abban, hogy a tavasz folyamán a lehető legjobb csapat képviseli Celldömölk színeit, de abban is bízik, hogy a csapat hamarosan búcsút mond a táblázat utolsóelőtti helyének.

)O(

A múlt vasárnap a hazai pályán játszott edző mérkőzést a CVSE csapata a győri DAC csapatával és azt 1:0-ás félidő után 4:0 arányban győzte le. A mérkőzésen látottak alapján a győzelem [illegible]ban is megérdemelt volt. A mérkőzés góljait Pukler, Márkus (2) és Marton rúgták.

A második félidőben mindkét csapat változtatta az összeállítást és így több játékost szerepeltetett.

[illegible] megjegyzés: Varga kapus játéka kifogástalan lenne, ha nem hagyná el oly könnyelműen igen sokszor a kaput. Egyébként kár, hogy nincs más megfelelő kapus, mert Varga mint hátvéd is igen hasznos tagja lenne a csapatnak. A fedezetsorban Vajda játszott legjobban. Marton sokkal többet mutatott a középcsatár posztján, mint jobbszélen. Viszont Márkus egészen jól állotta meg helyét a jobb szélen.

A balszél posztját Németh jól tölti be, csak az kár, hogy Pukler igen elhanyagolta és alig néhány labdát adott balra.

Pukler talán a fedezetsorban jobban érvényesülne.

Amint vasárnap láthattuk játékosanyag bőven van, csak a megfelelő csapatot kell kiszemelni és szerepeltetni. Tudjuk, hogy ez nem könnyű munka, de [illegible] állítani, hogy a fiatalsággal érdemes foglalkozni és nem kell a fiatalítástól félni. Lépésről lépésre, de határozottan kell végrehajtani a fiatalítást.

* *

Vasárnap Körmendre utazik a CVSE csapata a tavaszi idény első mérkőzésére. A magunk részéről sok szerencsét kívánunk a mérkőzéshez.

NEMZETI MOZGÓ
CELLDÖMÖLK

Március 18-án szombaton fél 6 és fél 8 órakor, 19-én, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor, 20-án, hétfőn fél 6 és fél 8-kor. — Rendes helyárak. — 3 napig.

Késő.
Főszereplők: Bulla, Jávor, Sárdy.
Magyar híradó.

Március 22-én, szerdán fél 4, fél 6 és fél 8 órakor.
Mérsékelt helyárakkal..
Kegyelmes úr rokona.
Ufa híradó.

Március 24-én, pénteken fél 6 és fél 8-kor. 25-én, szombaton, fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor. — Rendes helyárak. —
A király bolondja.
Magyar világhíradó.

Március 26-án, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 órakor 27-én, hétfőn fél 5 és fél 8 órakor. — Rendes helyárak. —
Egy asszony visszanéz
Magyar világhíradó.

KEMENESALJA
Megjelenik minden szombaton este.
Kiadja: a Celldömölki Katolikus Kör.
A kiadásért felel: Dinkgreve Nándor.
Előfizetési díj. Egész évre 10 pengő, félévre 5 pengő, negyedévre 2·50 P.
Csekkszám: 26.070
A hirdetéseket csütörtökön estig kell a szerkesztőséghez beadni.
Hirdetések díja előre fizetendő.
Készült: Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.